

Det at melde sig som arbejdsløs giver en ellers hjemmegående husmoder indtægter, der ellers ville ligge uden for hendes rækkevidde.«

Fjernes disse urimeligheder, fordamper folketingets nuværende ulyst til at føre den nødvendige politik for, at sunde arbejdspladser skyder frem i tilstrækkelig mængde.

Når afstanden bedømmes, skal man naturligvis – som altid når der er tale om, hvad der opnås af løn og anden indtægt – hense til de rester, der netto er tilbage efter kildeskattetræk m. v. Det er aldeles fundamentalt, at man i debatten ophører med at sammenblande dette begreb med den lønudgift, der er redegjort for foran i første afsnit af bemærkningerne til lovforslagets § 1. Da VKR-regeringen i 1969–70 gennemførte den nugældende arbejdsløshedsunderstøttelseslovs hovedprincipper, var den overhovedet ikke opmærksom på indkomstskatteeffekten. I 1930'erne (hvis erfaringer man ensidigt benyttede) spillede denne skat jo ingen mærkbar rolle for arbejderklassen – hverken til at formindske toppen af indkomsten kraftigt eller til at motivere til måneskinsarbejde med arbejdsløshedsunderstøttelsen som skal skjulalibi over for nysgerrige og pågående skattevæsener (og momsadministratorer).

Sammenholdt med de lande, vort erhvervsliv har som hovedkonkurrenter, ligger det danske arbejdsløshedsdagpenge-niveau meget højt – og afstanden til, hvad man får i posen ved at gå på arbejde, er forholdsvis beskeden i Danmark. Bruttodagpengebeløbet er steget mere i de sidste år end den gennemsnitlige timeløn, og den progressive beskatning har yderligere bidraget til at nivellere det reelle vederlag, som er ydet til de folk, der påtager sig det besvær, de omkostninger og den handlefrihedsindskrænkning, som er forbundet med at gå på arbejde. Arbejdsløshedslovgivningen må indrettes således, at den giver de arbejdsløse en kraftig motivation til at komme i beskæftigelse – også selv om det arbejde, de kan få, med hensyn til fag, arbejdssted, aflønning og andre forhold langt fra er så bekvemt som det, de kunne ønske, og det, de tidligere har været vant til.

Den for lille afstand kan ikke formindskes ved forhøjelse af arbejdslønningernes bruttobeløb. Dette ville nemlig gøre erhvervslivet endnu mere konkurrenceudygtigt og dermed forøge arbejdsløsheden. Ejheller kan det ske ved massiv nedsættelse af pengeunderstøttelsens størrelse, fordi det vil slå manges levefod i stykker, som det så brutalt skete i 1930'erne. Tilbage er at opdage, at afstanden ikke blot er den pengebeløbsmæssige difference, men også består i, at den, der går på arbejde, må ofre

en halv snes af dagens bedste timer, som den arbejdsløse har til eget brug. Det er den del af forskellen, som lovforslaget først og fremmest sætter ind imod.

Om lovforslaget så har ramt det rette beløb med 240 kr., er det enkeltpunkt, som har voldt størst usikkerhed for forslagsstillerne. Disse vil derfor meget vel kunne forstå, hvis nyt materiale, som kommer frem ved folketingsforhandlingen af lovforslaget, skulle resultere i, at beløbet bliver lavere eller højere. Ved dets fastlæggelse skal selvsagt ikke blot tages hensyn til lønniveauet. Det må også afpasses efter andre socialpolitiske ydelser. Her er det fremskridtsopfattelsen, at der er for stor afstand mellem, at et arbejdsløst ægtepar i 1980 ofte modtager ca. 160.000 kr. fra det offentlige og et folkepensionistægtepar ca. 46.000 kr.

Dagpengebeløbet på 240 kr er fastsat på grundlag af nuværende indkomstskattetryk og må reguleres, efterhånden som den af fremskridtspartiet foreslåede indkomstskatteafvikling skrider frem.

Endvidere kan det være, at folketinget efter en periode vil regulere beløbet på grundlag af de erfaringer, man indhenter med ordningen, herunder om tilstrømningen til dagpengesats 240 kr. bliver stor eller lille sammenholdt med de arbejdsopgaver, man i praksis med fornuft kan få udført. Med den økonomiske knibe, Danmark er ved at komme ud i, skal der nemlig gerne for samfundet være sund økonomi i differencen mellem de arbejdsydelser, der opnås i medfør af § 2, og de skatteyderbetalte dagpengeudgifter.

Det fremhæves, at de 240 kr. udgør, hvad alle uden videre har krav på, men for eksempel den arbejdsløshedsforsikrede får mere, jfr. § 5, 2. pkt. og § 7, stk. 2, 2. pkt. Derfor må der ved afgørelsen af, hvor stort beløbet skal være, anlægges en vurdering med henblik på dem inden for kredsen – jfr. foran under § 1 – som bør have laveste beløb. Så længe folketinget stadig påtvinger titusindvis af medmennesker, at de bliver langtidsarbejdsløse uden egen skyld, vil der selvsagt være tale om, at mangfoldige af disse skal have yderligere beløb fra det offentlige, jfr. lovforslagets § 6. En sammenligning af de 240 kr. med de nugældende dagpengebeløb er derfor ikke sagligt tilbørlig.

Dertil kommer, at en væsentlig del af dagpenge-nedsættelsen modsvares af mindsket indkomstskat. Herved skal selvsagt ikke blot henses til forskuds-trækket, men også til restskattebetalingen. For arbejdsløshedsdagpenge udbetalte siden 1977 er forskellen på slutskat og foreløbig skat jo blevet forøget, fordi den arbejdsløse har fået adskillige muligheder for at vælge mellem, hvordan skattetrækket